

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **X**, zastoupen Mgr. Umarem Switatem, advokátem se sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 9. 2020, č. j. 62 Az 2/2020 - 27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále též „žalovaný“), rozhodnutím ze dne 13. 12. 2019, č. j. OAM-907/ZA-ZA11-LE26-2019, shledal žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelnou a řízení o této žádosti zastavil [§ 10a odst. 1 písm. e) a § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“)].

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ostravě, který ji zamítl shora označeným rozsudkem, jenž je přístupný (stejně jako všechna dále uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) na www.nssoud.cz.

III.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Zejména namítal, že správní orgán nezjistil skutečný stav věci a řízení zatížil vadami, pro které nemůže jeho rozhodnutí obstát. Nesouhlasil ani s právním posouzením věci. Krajský soud neměl žalobu zamítnout, ale měl rozhodnutí správního orgánu zrušit. Poukazoval i na nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. Dovožoval nutnost udělení humanitárního azylu, resp. doplňkové ochrany. Z uvedených důvodů navrhl zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení. Požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

IV.

[4] Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém shrnul a rozvedl argumentaci obsaženou v žalobou napadeném rozhodnutí. Navrhl kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost, popř. zamítnout pro nedůvodnost. Dále navrhl, aby kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Přesahem vlastních zájmů, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu nebo byly řešeny rozdílně. Přijatelná může být kasační stížnost také tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. K tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013 - 18, ze dne 19. 6. 2013, č. j. 7 Azs 13/2014 - 52, a ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 30.

[7] Lze tedy shrnout, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] V dané věci nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Krajský soud se nedopustil ani zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Krajský soud posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

[9] Soud připomíná, že řízení o žádosti stěžovatele bylo zastaveno podle § 25 písm. i) zákona o azylu z důvodu, že se jednalo o opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany [§ 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu]. Jak vyplývá z konstantní judikatury zdejšího soudu, institut opakované žádosti neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti, ale jeho hlavním účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit bez vlastního zavinění během předchozího

pokračování

řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65, a rozsudek rozšířeného senátu téhož soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, publ. pod č. 2642/2012 Sb. NSS). Koncept opakovaných žádostí je založen na existenci nových skutečností nebo zjištění, které musí mít určitou přidanou hodnotu a kvalitu oproti předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Věcné projednání opakované žádosti je výjimkou, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008 - 57, ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65, či ze dne 9. 1. 2019, č. j. 5 Azs 199/2019 - 27). Z uvedené judikatury dále vyplývá, že v případě přezkumu rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení o žádosti o mezinárodní ochranu podle § 25 písm. i) zákona o azylu ve spojení s § 10a odst. 1 písm. e) téhož zákona se krajský soud z povahy věci zaměřuje na revizi úvahy žalovaného, zda skutečně opakovaná žádost o mezinárodní ochranu neobsahovala nové skutečnosti, které žadatel bez svého zavinění nemohl uplatnit již v žádosti předchozí.

[10] Podle názoru zdejšího soudu jak žalovaný, tak i krajský soud postupovali v souladu s uvedenou judikaturou. Stěžovatel v opakované žádosti poukázal na situaci v zemi původu a dále na vztah k české přítelkyni. Správní orgán řádně odůvodnil, proč stěžovatelem uváděné důvody nepovažuje za nové skutečnosti, resp. zjištění ve smyslu shora označené právní úpravy (viz zejména str. 3 a násl. jeho rozhodnutí). Mj. uvedl, že situaci v zemi původu se zabýval v původním rozhodnutí (ze dne 15. 9. 2017), přičemž z ničeho nevyplývá, že by došlo k zásadnímu zhoršení situace; ostatně Česká republika již považuje Alžírsko za bezpečnou zemi původu. Jak přitom uvedl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 3. 10. 2017, č. j. 9 Azs 185/2017 - 38, „*v rozhodnutí o další opakované žádosti musí být alespoň stručně uvedeno, proč k relevantní změně nedošlo a jaké podklady o tom vypoovídají.*“ Z navazující judikatury pak vyplývá, že za situace, kdy v mezicase nedošlo ke zhoršení bezpečnostních poměrů a stěžovatel neuvedl ani žádné nové skutečnosti důležité pro rozhodnutí o mezinárodní ochraně, lze „*uzavřít, že žalovaný druhé řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil v souladu s § 25 písm. i) zákona o azylu.*“ Uvedenou judikaturu lze plně vztáhnout i na nyní projednávanou věc. Správní orgán náležitě odůvodnil, z jakých důvodů, resp. na základě jakých podkladů neshledal, že by v domovské zemi stěžovatele došlo k tvrzenému zhoršení situace. Jak přitom správně uvedl krajský soud, označení určité země za bezpečnou zemi původu zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu. Stěžovatel přitom nepředložil žádné podklady, na základě kterých by bylo lze dovodit nesprávnost závěru žalovaného. Vztahem stěžovatele k jeho přítelkyni se pak zabýval žalovaný rovněž v původním rozhodnutí. V něm se zabýval i dalšími tvrzeními stěžovatele (které stěžovatel nyní opakuje) a neshledal důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Toto rozhodnutí následně přezkoumal Krajský soud v Ostravě a následnou kasační stížnost stěžovatele odmítl jako nepřijatelnou Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 4. 9. 2019, č. j. 2 Azs 29/2018 - 46. V něm se soud zabýval rovněž situací v zemi původu stěžovatele, náboženským vyznáním stěžovatele, důsledky aktivit stěžovatele v Hnutí za autonomii Kabýlie (MAK), riziky spojenými s návratem stěžovatele do vlasti atp. Nejvyšší správní soud dodává, že se nemohl zabývat námitkami, ve kterých stěžovatel namítal, že mu měla být udělena mezinárodní ochrana, doplňková ochrana atp., či dalšími podobnými námitkami, které se míjí s jádrem věci. V tomto řízení mohl zkoumat pouze to, zda byly splněny podmínky pro zastavení řízení podle § 10a odst. 1 písm. e), resp. § 25 písm. i) zákona o azylu. Z tohoto pohledu se ztotožnil s posouzením provedeným žalovaným a krajským soudem. Nutno dodat, že stran nemožnosti aplikace § 10a odst. 1 písm. e) a § 25 písm. i) zákona o azylu na jeho případ zůstal stěžovatel v rovině obecných tvrzení. Řízení o kasační stížnosti je přitom ovládáno zásadou dispoziční. Obsah, rozsah a kvalita kasační stížnosti předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí. Je-li tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozsudku soudu. Soud není povinen

ani oprávněně domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78 a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011 - 95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014 - 20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009 - 99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007 - 46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008 - 60). Podle názoru Nejvyššího správního soudu nelze postup žalovaného považovat ani za postup odporující zásadě materiální pravdy či jiným zásadám správního řízení, jak rovněž (obecně) namítal stěžovatel. Stran § 10a odst. 1 písm. e) a § 25 písm. i) zákona o azylu byl skutkový stav zjištěn dostatečně, přičemž nedošlo ani k vadám, pro které by bylo třeba připustit kasační stížnost k věcnému projednání (vedle výše uvedené judikatury srov. např. i rozhodnutí ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 48, ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004 - 63, ze dne 25. 10. 2004, č. j. 5 Azs 162/2004 - 42, ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 - 67, ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008 - 66). Správní orgán si obstaral dostatek podkladů pro své závěry a ty náležitě hodnotil. Ve spisu je založeno mj. původní (pravomocně) rozhodnutí ve věci stěžovatele, ze kterého vyplývá, z jakých důvodů požadoval udělení mezinárodní ochrany. Stěžovateli nebyla upřena ani procesní práva. Stěžovateli bylo umožněno nahlédnout do spisu, navrhnout jeho doplnění, seznámit se s podklady rozhodnutí atp. (viz protokol ze dne 3. 12. 2019). Ani řízení před krajským soudem není zatíženo žádnou vadou, pro kterou by bylo třeba přistoupit ke kasaci jeho rozsudku. Krajský soud postupoval zcela v mezích právní úpravy. Jeho argumentace je plně srozumitelná a přezkoumatelná, přičemž nedošlo ani k žádné jiné vadě vyvolávající nutnost zrušení jeho rozsudku (srov. např. rozsudky zdejšího soudu ze dne 19. 12. 2013, č. j. 9 Azs 16/2013 - 26, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003 - 51, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004 - 37, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75).

[11] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námítky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[12] Nejvyšší správní soud dodává, že samostatně nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 2 Azs 3/2003 - 44, publikován pod č. 173/2004 Sb. NSS).

[13] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. ledna 2021

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu